

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Θ΄ Κυριακή τοῦ Λουκᾶ (Λουκ. ιβ΄ 16-21)
(18η Νοεμβρίου 2012)

ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΦΡΟΝΟΣ ΠΛΟΥΣΙΟΥ

Στὸ σημερινὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἀκούσαμε τὴν Παραβολὴ πὺ εἶπε ὁ Χριστὸς γιὰ τὸν ἄφρονα πλούσιο.

Πρόκειται γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο τοῦ ὁποῖου ὅλα τὰ κτήματα τὴν χρονιὰ ἐκεῖνη ἦταν καρποφόρα. Μπροστὰ στὴν ἀναμενόμενη πλούσια συγκομιδὴ ἄρχισε νὰ σκέπτεται καὶ νὰ στενοχωρεῖται τί θὰ ἦταν καλύτερο νὰ κάνει.

Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ γκρεμίσει τὶς ἀποθήκες του, νὰ οἰκοδομήσει μεγαλύτερες, νὰ συγκεντρώσει ἐκεῖ ὅλο τὸν ὄγκο τῶν ἀγαθῶν τῆς χρονιάς, ὥστε νὰ εἶναι ἡσυχος γιὰ τὸ μέλλον, ἔχοντας ἐξασφαλισμένα τὰ εἰσοδήματά του. Καὶ ἐνῶ σκεφτόταν ὅλα αὐτά, τὸ ἴδιο βράδυ ἄκουσε τὴν φωνὴ τοῦ Θεοῦ νὰ τοῦ λέγει: «Ἀνόητε, ἀπόψε θὰ παραδώσεις τὴν ζωὴ σου. Αὐτὰ πὺ ἐτοίμασες σὲ ποιὸν θὰ ἀνήκουν;»

Εἶναι ὅμως καλὸ νὰ γνωρίζουμε τὴν ἀφορμὴ πὺ ἔδωσε στὸν Κύριο τὴν εὐκαιρία νὰ διηγηθεῖ τὴν Παραβολὴ αὐτή. Κάποιος ἀπὸ τοὺς ἀκροατὲς του πὺ εἶχε κληρονομικὲς διαφορὲς μὲ τὸν ἀδελφὸ του σχετικὰ μὲ τὴν διανομὴ τῆς πατρικῆς περιουσίας, ζήτησε τὴν συμπαράσταση τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ὅμως ἀρνήθηκε νὰ ἀναμειχθεῖ σ' ἕνα τέτοιο ζήτημα τὸ ὁποῖο θεωροῦσε ξένο πρὸς τὴν ἀποστολὴ Του καὶ γι' αὐτὸ τοῦ ἀπάντησε: «Ἄνθρωπε, ποιὸς μὲ ἔβαλε δικαστή, γιὰ νὰ χωρίσω τὴν περιουσία σας;». Γνωρίζοντας ὅμως ὅτι καὶ οἱ δύο ἔπασχαν ἀπὸ τὴν πλεονεξία συμπλήρωσε: «Προσέχετε ἀπὸ κάθε εἶδος πλεονεξίας, διότι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει καὶ νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ πλούτη πὺ περισσεύουν». Στὴ συνέχεια, γιὰ νὰ στηρίξει τὴν διαπίστωσή του αὐτή, διηγήθηκε τὴν παραβολὴ πὺ γνωρίζουμε.

Ἄς ἔλθουμε τώρα πιὸ κοντὰ στὴν Παραβολὴ. Σ' αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν ὀμιλεῖ γιὰ τὸν πλοῦτο ἀλλὰ γιὰ τὴν πλεονεξία καὶ τὴν ἀφροσύνη ἐνὸς πλουσίου. Περιγράφοντας τοὺς λογισμοὺς πὺ τὸν βασάνιζαν, μᾶς παρέχει κάποια κριτήρια, γιὰ νὰ καταλάβουμε τί εἶναι ἡ πλεονεξία, πῶς μποροῦμε νὰ τὴν διαγνώσουμε στὸν ἑαυτὸ μας καὶ παράλληλα μᾶς ὑποδεικνύει καὶ τρόπο θεραπείας ἀπὸ τὴ μεγάλη αὐτὴ ἀρρώστια.

Ένα πρώτο κριτήριο είναι ότι πλεονεξία είναι να θέλει να αυξάνει κανείς συνεχώς την περιουσία του, ακόμη κι αν δεν υπάρχει λόγος. Είναι αξιοσημείωτο ότι στην Παραβολή που ακούσαμε δεν γίνεται καμμία αναφορά σε άλλους ανθρώπους. Ο άφρων πλούσιος σκέπτεται μόνο τον εαυτό του και, όπως είπε ο Χριστός, θησαυρίζει για τον εαυτό του. Όλη ή μέριμνα για την επέκταση των αποθηκών του θα είχε τακτοποιηθεί, αν είχε καταλάβει πως ο Θεός του έδωσε τόσα αγαθά, όχι για να τα απολαμβάνει μόνος του, αλλά για να τα μοιράζεται μ' αυτούς που είχαν ανάγκη.

Ένα δεύτερο κριτήριο είναι ότι πλεονεξία είναι να προσκολλάται κανείς και να γίνεται ένα με αυτά τα όποια έχει. Είναι χαρακτηριστική ή συνεχής επανάληψη της κτητικής αντωνυμίας «μου». Οί αποθήκες μου, οί καρποί μου, τὰ αγαθά μου, τὰ γεννήματά μου, λέγει ο πλούσιος της Παραβολής, και τα σχετίζει με την ψυχή του και τα ταυτίζει με τον εαυτό του· αυτός και τα γεννήματά του είναι το ίδιο. Ο Μ. Βασίλειος στην περίφημη όμιλία του στον άφρονα πλούσιο σε μιὰ στιγμή ρωτάει: «Εί δε χοιρείαν είχες ψυχήν τί αν άλλο η τοῦτο αὐτῇ εὐηγγελίσω», δηλαδή αν ήσουν χοίρος, τί άλλο τάχα θα έλεγες στην ψυχή σου.

Ένα τρίτο κριτήριο είναι ότι ή πλεονεξία διαταράσσει τις σχέσεις μας με τον Θεό και τον νόμο Του. Κάθε φορά που τοποθετούμε την περιουσία μας, τὰ υπάρχοντά μας, τὰ προσόντα μας σε πιό ψηλή θέση από την θέση που έχουμε τον Θεό, τότε φαίνεται πως τὸ πάθος αὐτὸ φωλιάζει στην καρδιά μας και επαναλαμβάνεται δυστυχώς και για μᾶς ο λόγος τοῦ Κυρίου «ἔσωθεν ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται μοιχεῖαι, πορνείαι, φόνοι, κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι κ.λπ.» (Μάρκ. ζ' 21,22).

Κάθε φορά που βρισκόμαστε μπροστά στο δίλημμα της τηρήσεως τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ και είτε διστάζουμε να τις τηρήσουμε είτε αναβάλλουμε την τήρησή τους για κάποια άλλη φορά, τότε ο Θεός είναι χαμηλότερα στην καρδιά μας από την θέση που έχουν άλλες αξίες σ' αυτήν.

Κάθε φορά που εμεῖς οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας χρησιμοποιούμε τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ ως μέσο ἐπιδίωξης τῆς πλεονεξίας μας, όταν λόγου χάριν προσευχόμαστε, για να αυξηθεῖ ή περιουσία μας ή να αποκατασταθεῖ τὸ δίκαιό μας, ή καταφεύγουμε στους πνευματικούς, για να μεσολαθήσουν στις κληρονομικές διαφορές με τους συγγενείς μας, τότε ο Θεός υποβιβάζεται σε παράγοντα και μέρος τῆς κρίσης που διέπει την ζωή μας και φυσικά ἀρνεῖται να βοηθήσει, όπως ακούσαμε και στην Εὐαγγελική διήγηση.

Πώς όμως ο άνθρωπος μπορεί να θεραπευθεῖ από τὸ τυραννικὸ πάθος τῆς ἀπληστίας; Μπορεῖ να θεραπευθεῖ, αν έχει πρὸ ὀφθαλμῶν του πάντοτε την πραγματικό-τητα τοῦ θανάτου και την σπουδαιότητα τῆς μέλλουσας κρίσης. Όσο περισσότερο συνειδητοποιούμε την παροδικότητα τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας και μαθαίνουμε να ἐναποθέ-τουμε αὐτήν στην

ἀγαθὴ πρόνοια τοῦ Θεοῦ καὶ συγχρόνως κρατᾶμε τὴν καρδιά μας ἀνοικτὴ στὴν προοπτικὴ τῆς μέλλουσας ζωῆς τόσο καλύτερα μπορούμε νὰ διαχειρισθοῦμε τὸ θέμα τοῦ πλούτου.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὅπως ἀκούσαμε σήμερα στὸ Εὐαγγέλιο, ἡ πλεονεξία διαφθείρει τὸν ἄνθρωπο καὶ καταστρέφει τὴν σχέση του μὲ τὸν Θεό. Στὸ τέλος τῆς Παραβολῆς ὁ Κύριος μίλησε γιὰ τὸν «κατὰ Θεὸν πλουτισμό».

Δηλαδή γιὰ ἓνα πλοῦτο ποὺ θὰ μπορούσαμε νὰ ἀπαιτήσουμε, ὅταν μάθουμε νὰ βλέπουμε τὸν κόσμο ὡς δῶρο τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ ἀγαθὰ του τὰ ἀποδίδουμε σὲ Ἐκεῖνον σύμφωνα μὲ τὴν λειτουργικὴ διατύπωση «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν» καί, ὅταν σκεπτόμαστε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, βάζουμε τὸν ἑαυτό μας στὴν θέση τους καὶ μοιραζόμαστε τὸν πόνο τους.

Τότε πράγματι, καθὼς ἡ ζωὴ μας θὰ εἶναι προσανατολισμένη στὴν μόνιμη κατοίκησή της, θὰ ἔχουμε κάνει τὴν καλύτερη ἐπένδυση τῶν χρημάτων καὶ τῶν ἀγαθῶν μας ποὺ θὰ μᾶς ἐξασφαλίσει «θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Λουκ. ιβ´ 33), οὐράνιο μισθὸ ποὺ θὰ μᾶς χαρίσει ὁ Κύριος στὴν Βασιλεία Του.

π. Μ.Μ.

[dkpdf-button]